FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	46476
Nom	Història de la Comunicació Científica
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2252 - M.U. en Història de la Ciència i Comunicació Cientifica	Facultat de Medicina i Odontologia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2252 - M.U. en Història de la Ciència i Comunicació Cientifica	2 - Història de la Comunicació Científica	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SUAY MATALLANA, IGNACIO	225 - Història de la Ciència i Documentació

RESUM

En aquest mòdul s'ofereix una introducció general a la història de la comunicació de la ciència, la tecnologia i la medicina, amb la finalitat d'i presentar la investigació existent sobre aquests temes i posar en qüestió algunes de les imatges hegemòniques, ja abandonades en el món acadèmic, però persistents en determinats mitjans. Es tracta, per tant, d'oferir claus històriques per a pensar críticament la comunicació científica, tant per a estudiants que persegueixen treballar professionalment en aquest terreny, com per a aquelles persones que pretenen desenvolupar carreres acadèmiques en l'àmbit de la història de la ciència o dels estudis de comunicació científica: S'adopta una perspectiva cronològica i temàtica al mateix temps que s'articula entorn d'espais i mitjans de comunicació (llibres, museus, aules, revistes, cinema, etc.) amb la finalitat d'oferir claus generals sobre la qüestió, si bé moltes vegades a través d'exemples particulars. Els temes tractats són introductoris i serveixen com una primera trobada amb problemes abordats en mòduls posteriors. A més de conéixer les idees bàsiques, les claus cronològiques i una sèrie d'exemples representatius, el mòdul permetrà posar en acció el marc conceptual mitjançant exercicis pràctics realitzats per estudiants. Per tractar-se d'un màster interuniversitari, la informació completa es pot trobar en la web del màster, en la següent adreça: http://www.historia-ciencia-comunicacion.org

Prof Resp: José Ramón Bertomeu Sánchez (bertomeu@uv.es)

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2252 - M.U. en Història de la Ciència i Comunicació Cientifica

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d?estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d?integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d?una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l?aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d?una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d?aprenentatge que els permeten continuar estudiant d?una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Descriure els processos de producció i consum del coneixement científic, així com els mecanismes de comunicació social de la ciència, amb els seus diversos mitjans, espais i protagonistes.
- Conéixer les diverses formes de popularització de la ciència.
- Identificar i interpretar textos de caràcter divulgatiu, periodístic o assagístic relacionats amb la ciència, la medicina i la tecnologia.
- Conéixer les característiques generals de la terminologia mèdica i científica a través de l'estudi de la seua història i el seu paper en la comunicació científica actual.
- Identificar les principals fonts d'informació relacionades amb la comunicació científica, així com altres ferramentes de recuperació d'informació (principals repertoris bibliogràfics i bases de dades).
- Idear, planificar, organitzar i redactar un treball d'investigació.
- Presentar en públic un treball d'investigació i debatre els seus resultats amb altres investigadors.
- Aplicar tècniques de busca, identificació, selecció i arreplega d'informació especialitzada.
- Aplicar mètodes d'anàlisi crítica per a estudiar fonts textuals, iconogràfiques i materials relacionades amb la medicina, la ciència i la tecnologia.

- Conéixer i analitzar críticament els processos de circulació de sabers i pràctiques científiques, així com els seus principals protagonistes, escenaris, mitjans, mecanismes i conseqüències.
- Conéixer i analitzar críticament els processos de divulgació de la ciència considerant els seus diversos protagonistes, contextos, mitjans, pràctiques, finalitats i resultats.
- Identificar i analitzar críticament textos clàssics de la medicina i de la ciència en les seues diverses modalitats.
- Identificar i analitzar críticament textos de divulgació de la ciència en les seues diverses modalitats.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

S'oferirà una visió de conjunt de la comunicació científica al llarg de la història, amb la finalitat d'entendre millor les seues canviants conceptualitzacions, els seus objectius i protagonistes, així com els principals mitjans, espais i estratègies de comunicació. Es persegueix així oferir eines crítiques per a pensar la comunicació científica mitjançant les perspectives que ofereix la història.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. Els blocs temàtics seran els següents

Introducció: La ciència i els seus públics. Nocions generals. Principals estudis d'història de la comunicació científica. Problemes, protagonistes, fonts. Comunicació científica i comunicació de la ciència. Sabers populars i popularització de la ciència. Hegemonia cultural. Llibres. Història de la cultura escrita i la història de la ciència: del manuscrit a la impremta. Gèneres de literatura científica. Revistes, manuals, enciclopèdies. Públics lectors. República de les Lletres. Règims de lectura. Revistes i premsa. Correspondència, memòries i revistes. Primeres revistes acadèmiques i presència de la ciència en la premsa. L'article científic. Les revistes especialitzades del segle XIX. Censura i revisió per parells. Repertoris bibliogràfics i revistes de revistes. Indicadors de qualitat. La ciència de la ciència. Premsa: Naixement de la premsa en l'esfera pública del segle XVIII: Ciència i medicina en la premsa dels segles XIX i XX. Temes, protagonistes, públics. Aules de ciència, la ciència a les aules. Amfiteatres i universitats. Salons Demostracions públiques en el segle XVIII: sabers, utilitat i espectacle. Demostradors públics. Les Facultats de Ciències. Els seminaris d'investigació. El naixement de l'ensenyament secundari. Debats sobre el paper de les ciències en la formació de la ciutadania. Els manuals de ciències: autors, editors, traductors, llibreters, governs. La cultura material i visual de les aules: de les demostracions als mètodes heurístics i el Nature Study movement. Museus i cultura material. Dels gabinets de curiositats als museus de ciència i els Science Centers. Cultures visuals i materials. Règims d'exhibició. Col·leccions públiques i privades. Exposicions universals. Ciència i nació en els museus de ciència. Llocs de la memòria. Science Centers, Hands-on i la ciència sense context. Patrimoni científic i museus de ciència. Audiovisuals: Ràdio, cinema i televisió. La ciència i la medicina en els orígens de

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
TOTAL	**60,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Se seguirà una dinàmica semblant a l'assignatura Introducció a la Història de la Ciència, que s'imparteix al mateix temps i que s'ha construït de manera complementària. En Història de la Comunicació Científica, la primera sessió consistirà en una presentació de les nocions teòriques més importants que es posaran en joc en les següents. Les restants classes consten de dues parts. Començaran, per regla general, amb una breu presentació de les investigacions elaborades entorn d'una qüestió per part grups d'estudiants (grups de 4 o 5), a partir d'una lectura breu aportada pel professorat, una lectura/tema que serà diferent per a cada grup i sessió. Aquesta xicoteta investigació es realitzarà en el marc d'un fòrum en línia, una altra de les eines de treball didàctic. En la resta de la classe s'introduirà el següent tema i plantejaran les idees principals i materials de treball per al següent fòrum que serviran per a preparar la xicoteta investigació en grup que s'exposen en la sessió següent.

AVALUACIÓ

Els estudiants seran avaluats d'acord amb la seua participació en les classes, en els debats dels fòrums, comentaris en els blogs i amb el quadern d'activitats elaborat al llarg del curs (comentaris de text, reflexions, informes per escrit, etc.), sempre d'acord amb les indicacions dels professors. Aquesta avaluació se substanciarà en:
Aquesta avaluació se substanciarà en:
- Lliurament del portafoli convenientment emplenat amb les activitats que es desenvolupen durant la classe o les que el professor/a encarregue [70%].
- Treballs escrits i participació en els seminaris de debat (fòrums) oberts durant la setmana i els cicles de conferències del programa [30%]. Aquesta activitat no serà recuperable en les proves d'avaluació extraordinàries.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Las principales fuentes de información serán los materiales del proyecto saberes en acción https://sabersenaccio.iec.cat/, junto con dos manuales de historia de la comunicación científica:
  Knight, David. Public Understanding of Science: A History of Communicating Scientific Ideas. London: Routledge, 2011.
  Nieto-Galan, Agustí. Los públicos de la ciencia. Expertos y profanos a través de la historia. Madrid: Marcial Pons, 2011 (trad. Ingl. London: Routledge, 2016).
  Bucchi, Massimiano 1970-. "Science and the media alternative routes in scientific communication". London ; New York Routledge 1998.

Bauer, Martin W. / Bucchi, Massimiano 1970-. "Journalism, science and society science communication between news and public relations". New York Routledge 2007.
Elías, Carlos. "Fundamentos de periodismo científico y divulgación mediática"(abre en nueva ventana). Madrid Alianza D.L. 2008.
Moreno Castro, Carolina. "La investigación universitaria en periodismo científico [recurso electronico] /". Sevilla : Universidad de Sevilla, 2003.
Moreno Castro, Carolina. "La información científico técnica y la formación democrática de los ciudadanos [recurso electronico] /". Andalucía (España): Colegio Andaluz para la Educación en Medios de Comunicación, 1999.